

sogte at mage det saaledes, at Boet ikke saa altfor velhavende ud, for at ikke den nye Fæster ved store Udbetalinger til Medarvinger skulde komme til at sidde for haardt i det og saaledes blive en daarlig Betaler over for Herskabet.

Hovedgaarden ejes endnu af Stiftelsen; det har undertiden været paatænkt at sælge ogsaa den, da den kun bidrager lidet til Stiftelsens Indtægter; men det er nok rigtigt af en forsigtig Direktion at bevare for Stiftelsen den Rest af Jordejendom, som endnu er tilbage. Da de tidligere Fæstere i 1897 ønskede Kornafgifterne afløste med Penge, fraraadede Forvalter Engelstoft det, idet han skrev til Direktionen: »Thi det er utilraadeligt at omsætte hele Lundegaards Stiftelses Formue i Penge, især paa en Tid, hvor den dalende Rente truer med at formindske Udbyttet af Kapitalen, ja for en ikke ringe Del allerede har gjort det. Det er bedst saa vidt muligt at bevare det nuværende Forhold, hvor Indtægtskilderne for Stiftelsen ere af forskellig Art, thi da bæres lettere de skiftende Konjunkturer, som sjælden i lige Grad indvirke paa de forskellige Arter af Indtægter.»

Dengang blev Afgifterne ikke afløste, men ved Loven af 28. September 1918 skete det. Og dog er Engelstofts Ord nok rigtige, der kan komme Tider, hvor det bliver Hovedgaardsindtægterne, som skal redde Stiftelsen.

Antallet af Lundegaards Pensionister er i Aarenes Løb steget meget, og den enkelte Portion var i det sidste Aarsregnskab mindst 60 Kr. og højst 200 Kr., i Gennemsnit fik hver Pensionist 76 Kr. aarlig; i 1754 var den mindste Portion 10 Rdl.; Forfatteren gør rigtigt opmærksom paa, at for de 10 Rdl. i 1754 kunde der købes 10 Tdr. Byg, men for de 76 Kr. i 1925 kun 4,22 Tdr. Direktionen har altsaa i Virkeligheden, maaske uden at vide det, nedsat den enkelte Persons Understøttelse. Om selve de fattige, de understøttede, faar man ellers meget lidt at vide. Hvad Slags Folk er det, som i Tidens Løb har nydt Stiftelsens Understøttelse?

Holger Hansen.

I Thorshavn er udkommet: *Oversigt over Fiskeriet og Monopolhandelen paa Færøerne 1709—1856* ved Anton Degn. I Betragtning af at Færøernes Historie for de fleste Perioders Vedkommende ligger hen i et meget sparsomt Lys — undertiden i fuldstændigt Mørke — er det i høj Grad priseligt, at der her er blevet gjort et, endda særdeles solidt Arbejde. Af større Ting har der, for den nyere Tids Vedkommende, hidtil ikke været udgivet andet

end en delvis Publikation af Svabos Beretning om sin Færørejs sidst i det 18. Aarh., Dr. Jakob Jakobsens Monografi over Poul Nolsø, et Værk, som i sit Anlæg er mere af litteraturhistorisk end af historisk Art, og endelig Sørenskriver N. Andersens Bog fra 1893: Færøerne 1600—1709.

Arkivar Degns Bog ligger i direkte Fortsættelse af Andersen: 1709 er det Aar, da Handelen (og Øerne) fra Forpagtningen til Christoffer Gabel, og senere Sønnen Frederik, gaar tilbage til Kronen. Samme Aar kommer Færøerne fra Bergens Stift under Sjællands Stift. Egentlig er det 1709, og ikke 1814 at de faktisk skiltes fra Norge. Ligesom hos Andersen er ogsaa i den foreliggende Bog Handelen, Monopolhandelen, blevet gjort til det centrale. Det er den Institution, disse Aarhundreders færøske Histori bygges op omkring. Arkivar Degn har med stor Grundighed og med stor Handelskyndighed gennemgaaet Ørkener af Regnskaber og andet Arkivmateriale, og han har paa denne Maade formaet at kaste meget Lys ikke blot over Handelens Drift, men ogsaa over andre Forhold af kulturhistorisk og social Interesse.

Grundproblemer som Spørgsmaalet om Monopolets Berettigelse navnlig i den sidste Halvdel af Perioden, kommer Forf. ikke meget ind paa. Det er bemærkelsesværdigt, at Poul Nolsø i hele Bogen kun nævnes tre Gange og ganske en passant — intet af Stederne i sin Egenskab af Forkæmper for Frihandelen.

Jørgen-Frantz Jacobsen.

Den 22. Juni 1930 har Tyskland mistet den Forsker, der paa Rethistoriens Omraade var Landets betydeligste Videnskabsmand, Karl v. Amira. Han var født 1848 og havde siden 1897 overtaget en juridisk Professur i München, der var bleven ledig ved hans Lærer Konrad Maurers Død. Men v. Amiras første Lærergerning faldt ved Universitetet i Freiburg i. B., og det var herfra han havde udsendt sin skarpt holdte Tiltrædelsestale *Über Zweck und Mittel der germanischen Rechtsgeschichte* (1876). Der slog han til Lyd for, at Tyskland burde genoptage de samme Udgangspunkter for Forskningen som dem, Jacob Grimm saar ypperlig havde redegjort for, hvorved Granskningen af et Folks Ret i Fortiden knyttes nøje sammen med Filologien og Studiet af den almindelige Historie; man havde desuden alt for meget forsømt Studiet af de nordiske Folks Retskilder, i hvilke netop vigtige Oplysninger om den ældste germanske Ret kunde hentes.

I sin Kampiver var v. Amira gaaet for vidt i at hævde »det